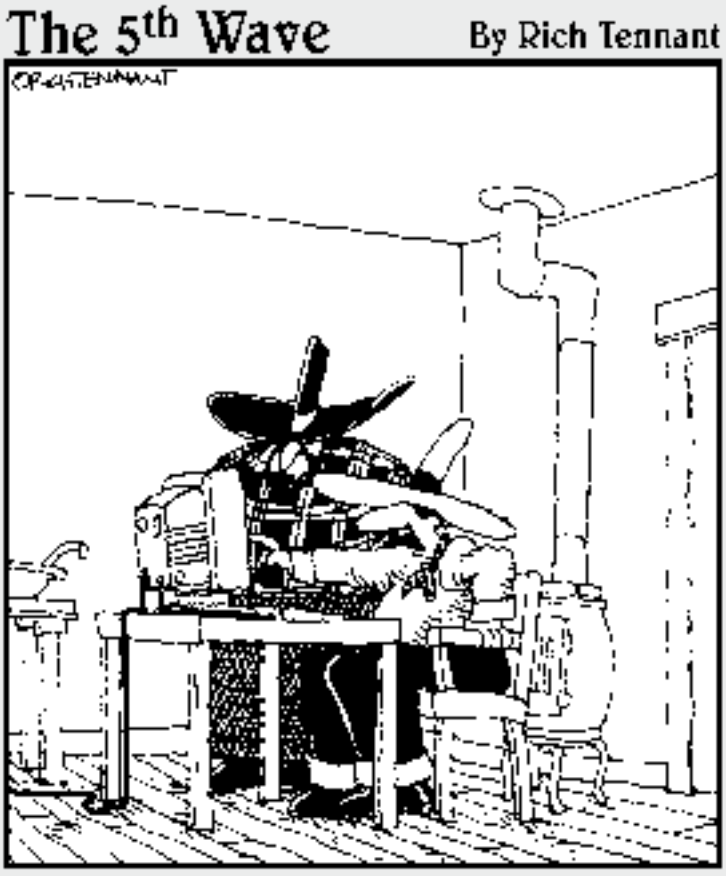
Deo II

Izrada Web strana

Poglavlje 4

Pravljenje i obrada Web grafike

U ovom poglavlju

- ✔ Upoznavanje s programom Photoshop Elements
- ✔ Opsecanje slika
- ✔ Menjanje veličina slika
- ✔ Optimizovanje grafike u formatu GIF
- ✔ Optimizovanje fotografija u formatu JPEG
- ✔ Kombinovanje fotografija i teksta na novoj slici
- ✔ Obrada slika sa više slojeva
- ✔ Korišćenje specijalnih efekata

Generacije vlasnika malih preduzeća nosile su svoje marketinške i dizajnerske projekte štamparima koji su pažljivo štampali fotografije, a u programima za prelom strana dizajnirali su portfolije, brošure i drugi reklamni materijal za ta preduzeća.

Sada sve više vlasnika malih preduzeća sami obavljaju taj posao, zahvaljujući moćnim alatkama jednostavnim za upotrebu, u koje se ubraja i Photoshop Elements. Kad bi ih mogli videti njihovi dedovi (neke možda i vide), začudili bi se na koliko načina se može napraviti, obraditi i izmeniti grafički dizajn.

U ovom poglavlju otkrićete neke od najneobičnijih stvari koje možete uraditi u programu kao što je Photoshop Elements. Naučićete kako da pravite slike, na primer banere i dugmad na Web stranama, da im menjate veličinu, opsecate ih i doterujete.

Ovde vas čekaju i postupna uputstva za izradu i optimizovanje grafike koja se brzo preuzima s Weba – a to je verovatno najbitnije u ovoj knjizi o izradi Web strana.

Zadatke navedene u ovoj knjizi možete uraditi i u mnogim drugim programima za obradu slika. Adobe Photoshop Elements preporučujem zato što je zasnovan na standardu u oblasti obrade slika, programu Adobe Photoshop CS3, ali se mnogo lakše koristi i znatno je jeftiniji. Za primere u ovoj knjizi koristim Elements 5, mada i u ranijim verzijama programa postoje opcije potrebne da se obave opisani zadaci.

Uvod u Photoshop Elements

Photoshop Elements je ogoljena verzija svog starijeg brata, Adobe Photoshopa, ali je ipak moćna alatka. Radni prostor, prikazan na slici 4-1, sveden je i jednostavan ali ima brojne alatke i palete – i pregršt opcija za obradu i snimanje slika za Web. Adobeovi inženjeri napravili su okruženje tako da sve alatke budu raspoređene po ivici ekrana kako biste dobili maksimalnu radnu površinu u sredini, mada palete možete da otvarate, zatvarate i razmeštate po ekranu onako kako vam najviše odgovara.

Slika 4-1: *Photoshop Elements nudi širok spektar alatki i paleta razmeštenih po obodu glavnog radnog prostora u kome pravite i obrađujete slike.*

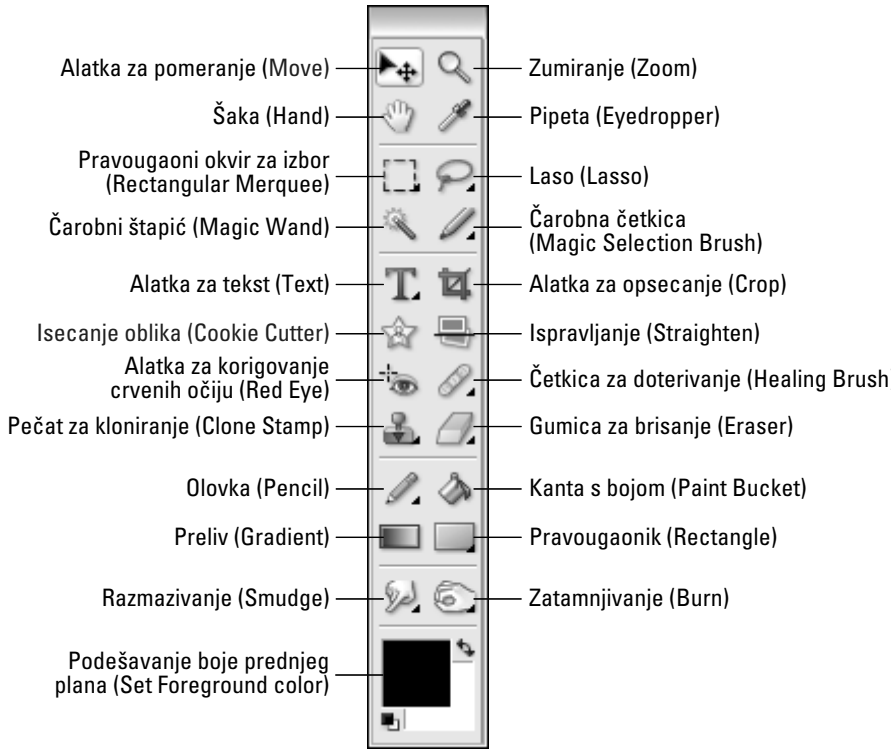
Da biste se upoznali s programom pre nego što pređete na zadatke, u ovom odeljku govorim o tome kako je organizovan radni prostor u programu Photoshop Elements i opisujem njegove glavne elemente: kutiju sa alatkama, traku Options, meni i palete. Kad prvi put pokrenete Photoshop Elements, pojavljuje se uvodni ekran sa šest mogućnosti. Da biste pristupili glavnim opcijama za obradu, kojima su posvećeni naredni odeljci, izaberite Edit and Enhance Photos.

Kutija sa alatkama

Pre nego što išta uradite, recimo pre nego što opsečete sliku, morate da izaberete odgovarajuću alatku iz kutije sa alatkama (engl. *toolbox*). To je jedna od prvih stvari na koju treba da se naviknete kad koristite program kao što je Photoshop Elements. Kutija sa alatkama u ovom programu slična je po mnogo čemu kutiji sa alatom koju držite u garaži: kad treba da ukucate ekser, uzmete čekić, a odvijač upotrebite kad nešto hoćete da pritegnete.

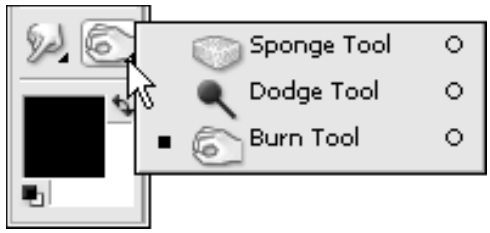
Alatka iz kutije lako se bira: samo pritisnite ikonicu alatke, na primer ikonicu sa slovom T za dodavanje teksta slici. Teži deo je da znate čemu koja alatka služi (slično kao što treba da znate kad se koristi pljosnati odvijač, a kad krstasti). Neke alatke se lako prepoznaju: četkica služi za slikanje, ali pojedine alatke, na primer pečat za kloniranje, u početku vas mogu zbunjivati.

Lista alatki na slici 4-2 pomoći će vam da sagledate kakve su vam opcije ponuđene u kutiji sa alatkama.

Slika 4-2: *Kutija sa alatkama nudi širok spektar opcija za obradu slika.*

Evo zanimljivog podatka: pojedine alatke skrivene su u priručnim menijima drugih alatki. Ako dugme na kutiji sa alatkama ima trouglić u donjem desnom uglu, to znači da je sa istog dugmeta dostupno više alatki. Da biste pregledali ostale alatke dugmeta, držite pritisnutu vidljivu alatku sve dok se ne pojavi priručni meni, kao na slici 4-3.

Slika 4-3: *Priručni meniji otkrivaju više opcija istog dugmeta u kutiji sa alatkama.*

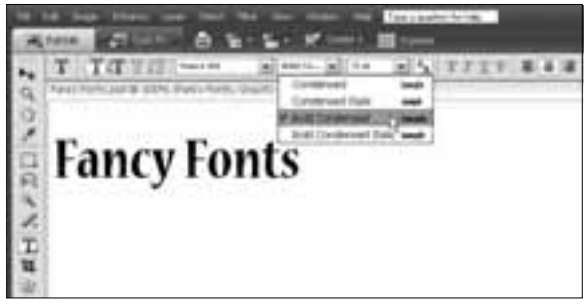
Iako ćete mnoge alatke koristiti u zadacima iz knjige, dok budete pravili ili obrađivali slike za Web, nemoguće je da opišem sve funkcije programa Photoshop Elements u ovom uvodu o Web grafici. (Kad bih to uradila, ne bi ostalo prostora da iznesem ostale bitne aspekte Web dizajna.) Ako hoćete da naučite više o izradi i obradi slika, pročitajte knjigu *Photoshop Elements For Dummies*, autora Barbare Obermeier i Teda Padove (Wiley Publishing), ili (ukoliko vas zanimaju naprednije tehnike) *Photoshop CS3 Bibliju*, autora Laurie Ulrich Fuller i Roberta C. Fullera (Mikro knjiga).

Alatke u kutiji mogu biti raspoređene jedna ispod druge bočno od radnog prostora (kao na slici 4-1). Kutiju sa alatkama možete prevući bilo gde drugde i podesiti da alatke budu u dve kolone (kao na slici 4-2).

Traka Options

Duž gornje ivice radne površine u programu Elements, smeštena je traka Options (slika 4-4). Traka Options se sastoji od padajućih lista, polja za potvrdu i radio-dugmadi. Svi ti elementi se mogu koristiti za podešavanje parametara bilo koje izabrane alatke. Na primer, kad izaberete slikarsku četkicu, dostupne su opcije za promenu veličine i oblika poteza koji ćete povući kad pritisnete četkicu i pređete njome preko slike. Prebacite se na alatku za tekst, i traka Options će se prilagoditi tako da se prikažu opcije za promenu vrste i veličine fonta.

Slika 4-4: *S trake Options lako se pristupa parametrima svake alatke, na primer opcijama za vrstu i veličinu fonta ako je izabrana alatka Text.*

Umešnost poništavanja i ponovnog biranja operacije

Uz sve funkcije, filtre i opcije za uređivanje koje nudi Photoshop Elements, najčešće je najbolje držati se strategije pokušaja i pogrešaka – što je lako kad su vam dostupne opcije Undo, Redo, čak i Revert ako treba da vratite sliku u stanje kad ste je poslednji put snimili.

Ako hoćete da nešto izmenite na slici, ali se potom predomislite, odaberite Edit ➪ Undo da biste poništili prethodni potez. Ukoliko niste sigurni jeste li išta dobili tim poništavanjem, pritisnite prvo Undo pa onda Redo kako biste uporedili sliku pre i posle primene efekta. U programu Photoshop Elements moguće je vratiti se mnogo koraka unazad pomoću opcije Undo, stoga možete ići napred-nazad sve dok ne postignete da slika izgleda onako kako hoćete.

U slučaju da ste ljubitelj prečica s tastature, pritisnite Ctrl+Z da biste primenili opciju Undo u Windowsu (odnosno ⌘+Z na Macu); za Redo, pritisnite Ctrl+Y (⌘+Y na Macu).

Traka menija

Nijedan program nije kompletan bez trake s menijima pri vrhu radne površine (slika 4-5). Pritisnite ime menija da biste ga otvorili i izabrali neku od njegovih komandi i opcija za obradu. Ako su iza imena komande ispisane tri tačke (...), kad pritisnete to ime otvara se okvir za dijalog u kome možete primeniti niz opcija. Ako nisu, komanda se aktivira automatski čim je izaberete.

Slika 4-5: *Iz menija se pristupa većini funkcija programa Photoshop Elements, među kojima je i moja omiljena – opcija Undo.*

Palete

Kao u svim Adobeovim aplikacijama, radni prostor u programu Elements pun je paleta – malih prozora sa opcijama za formatiranje i drugim parametrima. Brojne palete vam pomažu prilikom obrade i provere slika. Da biste otvorili paletu, izaberite je iz menija Window. Na primer, kad odaberete Window➪ Color Swatches, otvara se paleta sa opcijama za boje. Obratite pažnju na to da svaka paleta ima dugme More; pritisnite dugme More i pojaviće se lista s dodatnim komandama.

Paletu ostavite u koloni na desnoj strani radnog prostora, ili je prevucite na glavnu radnu površinu, kao na slici 4-6, na kojoj sam upotrebila paletu Special Effects kako bih primenila senku na izabrani tekst na slici. Da biste premestili paletu, pritisnite je i povucite za jezičak, pa je spustite gde vam odgovara. Kad paletu odvojite od glavnog prozora aplikacije, ona dobija sopstvenu naslovnu traku radi lakšeg premeštanja i identifikacije.

Slika 4-6: *Paletu možete premestiti tako da bude bliže onome na čemu trenutno radite.*

Opsecanje slike

Šta vam je potrebno

- ✔ Adobe Photoshop Elements (ili sličan program)
- ✔ Digitalna fotografija

Vreme:
Manje od pola sata

Budući da su fotografije na Webu uglavnom male, opsecite delove koji nisu bitni – to je jedan od načina da se vide svi važni delovi. Kad opsecate sliku za Web, najbolje je da se usredsredite na ključne elemente slike. Možete da isečete vrh, dno, bočne strane ili koji god deo hoćete, s prilagodljivim ivicama alatke za opsecanje (Crop).

U ovom zadatku koji se izvršava korak po korak, prebacujete fokus na glavne elemente tako što uklanjate pozadinu pomoću alatke za opsecanje.

1. Otvorite sliku u programu Elements, pa iz palete Tools izaberite alatku za opsecanje. Pošto odsečene delove slike ne možete da povratite nakon što snimite i zatvorite datoteku sa slikom, najbolje je da ne radite na originalnoj slici nego na njenoj kopiji.

2. Pritisnite i prevucite mišem po slici kako biste definisali područje koje hoćete da isečete. Sve izvan okvira za opsecanje uklanja se kad završite postupak.

3. Da biste povećali ili smanjili okvir za opsecanje, povucite ručice na uglovima ili ivicama oblasti za opsecanje.

4. Da biste dovršili opsecanje, dvaput pritisnite u sredini izabrane oblasti ili pritisnite ikonicu Commit (zeleni znak za potvrdu) u donjem desnom uglu okvira za opsecanje. Da biste isključili alatku za opsecanje, a da ne opsečete sliku, pritisnite dugme Cancel (crveni krug s linijom po sredini).

5. Kad dovršite opsecanje, biće uklonjene oblasti slike koje su ostale van okvira za opsecanje a ukupna veličina slike proporcionalno će se smanjiti. Alatka za opsecanje aktivna je sve dok ne izaberete drugu alatku iz kutije sa alatkama.

Ponavljajte korake od 2 do 5 za dodatno opsecanje. Izaberite Edit ➪ Undo kako biste poništili opsecanje ukoliko niste zadovoljni rezultatom. Kad snimite sliku, trajno joj menjate izgled.

Promena veličine slike

Šta vam je potrebno

- ✔ Adobe Photoshop Elements (ili sličan program)
- ✔ Digitalna fotografija

Vreme:
Manje od pola sata

Menjanje veličine slike važno je iz dva razloga: slike treba da budu dovoljno male kako bi se dobro prikazivale na ekranu. Što više smanjujete sliku, to je manja i njena datoteka, a slika se brže učitava. Da biste povećali ili smanjili sliku, treba da promenite veličinu slike ili platna. Uradite sledeće:

1. Otvorite sliku u programu Elements, pa izaberite Image ➪ Resize. Ako ne želite da pokvarite originalnu sliku, napravite njenu kopiju pa njoj promenite veličinu kako biste je prilagodili za Web lokaciju.

2. U okviru za dijalog Image Size zadajte visinu i širinu slike. U ovom primeru, smanjila sam sliku za 50 procenata. Okvir za dijalog Image Size može vas isprva zbuniti jer ima više opcija za promenu veličine i rezolucije slike. Primenite jednostavnu strategiju: koristite polja u oblasti Pixel Dimensions u gornjem delu okvira za dijalog. Pomoću tih opcija menjajte visinu i širinu slike na zadatu veličinu u pikselima, ili procentualno povećajte odnosno smanjite sliku, kao u ovom primeru. (Kad to radite, treba da budu izabrana polja Scale Styles, Constrain Proportions i Resample Image u donjem delu okvira za dijalog.)

Pravljenje i otvaranje slika u programu Elements

U programu Photoshop Elements možete da otvorite postojeću sliku ili da napravite potpuno nove slike, te da na ekranu imate više otvorenih slika u isto vreme, što vam olakšava kombinovanje slika i rad na složenijem dizajnu.

Da biste napravili nov dokument, odaberite File ➪ New, pa u okviru za dijalog New File zadajte Height, Width, Resolution, Color Mode i Background color. Kad napravite sliku, možete dodatno izmeniti bilo koji parametar.

Da biste otvorili postojeću sliku, izaberite File ➪ Open, pronađite odgovarajuću sliku na disku, pritisnite je da biste je izabrali, pa pritisnite Open. Slika se pojavljuje u novom prozoru u kome je možete obrađivati.

Ukoliko pokušate da otvorite sliku, a ne vidite je u direktorijumu na disku iako znate da bi trebalo da je tamo, promenite opciju Files of Type (pri dnu okvira za dijalog Open) u All Formats. Sada bi trebalo da se prikaže lista svih slika u datom direktorijumu.

Kad pravite novu sliku u programu Photoshop Elements, možete da zadate mnoge parametre, među njima i veličinu, rezoluciju i boju.

3. Ako unesete znak za potvrdu u polje Constrain Proportions pri dnu okvira za dijalog Image Size, sve promene visine automatski se odražavaju i na širinu (i obrnuto), tako da proporcije slike ostaju nepromenjene i nakon promene visine ili širine.

4. Pritisnite OK da biste promenili veličinu slike. Ako hoćete da sliku vratite na prethodne dimenzije, izaberite Edit ➪ Undo. Kad snimite sliku, unete izmene su trajne. Zapazite da se veličina datoteke promenila pa je s prvobitnih 1,59 MB smanjena na 407 MB. Kad fizički smanjite sliku, drastično se smanjuje i veličina datoteke slike, što znači da se slika brže učitava na Internetu.

Najčešće možete zadržati podrazumevane parametre, osim ako unapred znate da ćete naknadno menjati rezoluciju slike. (Uputstva za promenu rezolucije navedena su kasnije u ovom poglavlju, u odeljcima „Optimizovanje grafike u formatu GIF ili PNG“ i „Optimizovanje fotografija u formatu JPEG“.) Slike bi, u načelu, trebalo da obrađujete u srazmerno visokoj rezoluciji, a veličinu im smanjujte kad budete spremni da snimite konačnu verziju za Web.

Optimizovanje grafike u formatu GIF ili PNG

Šta vam je potrebno

- ✔ Adobe Photoshop Elements (ili sličan program)
- ✔ Digitalna fotografija sa ograničenim brojem boja

Vreme:
Manje od pola sata

Dugo se smatralo da je format GIF najpodesniji za crteže, stripove i ostale slike koje imaju malo boja. (U narednim odeljcima videćete da je format JPEG idealan za fotografije i druge slike s milionima boja.) Format GIF takođe najviše odgovara kad pravite slike s providnom pozadinom, kad postižete da slika „lebdi“ na Web strani. Kako je Web sazrevao, popularnost je stekao treći format, PNG. Format PNG superiorniji je od formata GIF u svim aspektima osim u jednom: stariji čitači Weba bolje podržavaju GIF slike, naročito u pogledu providnosti.

Da biste postigli da se sadržaj Web strana prikazuje podjednako dobro na računarima svih posetilaca vaše lokacije, odlučite se za format GIF. Ukoliko hoćete da slike izgledaju maksimalno dobro s minimalnom veličinom datoteka slika, bolje rezultate postići ćete s formatom PNG. Ako pretpostavljate da će posetioci koristiti starije verzije čitača Weba, bolji izbor je GIF. U narednoj vežbi koja se izvršava korak po korak, odlučila sam se za sigurnu varijantu i odabrala format GIF, ali proces je gotovo isti bez obzira na to koji format koristite.

Kad koristite format PNG ili GIF, možete da skratite vreme učitavanja tako što ćete smanjiti broj boja na slici. Zato su ti formati idealni za grafiku kojoj je potrebno malo boja da se valjano prikaže, a to su crteži ili jednostavno dizajnirani logotipi. Smanjujući broj boja na slikama snimljenim u formatu PNG ili GIF, uklanjate nepotrebne boje. Ako odstranite previše boja, promena će biti drastična (a slika će izgledati užasno); ali ukoliko ostavite samo ograničen broj neophodnih boja, možda nećete ni primetiti razliku, a slika će se učitavati brže.

U zadatku koji se izvršava korak po korak, otkrićete najbolji način da smanjite broj boja na slici i da je snimite bilo u formatu PNG ili GIF u programu Photoshop Elements.

1. Napravite novu sliku ili otvorite postojeću u bilo kom formatu u programu Photoshop Elements. Pošto ste snimili kopiju slike kad ste primenili opciju Save for Web, nećete brinuti o promeni originalne slike.

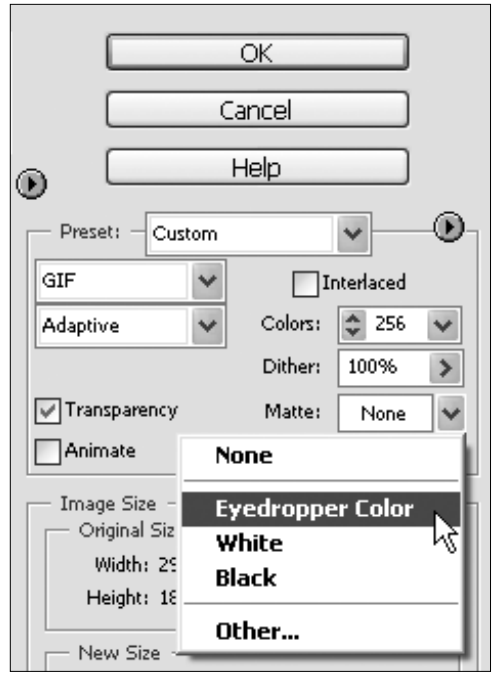

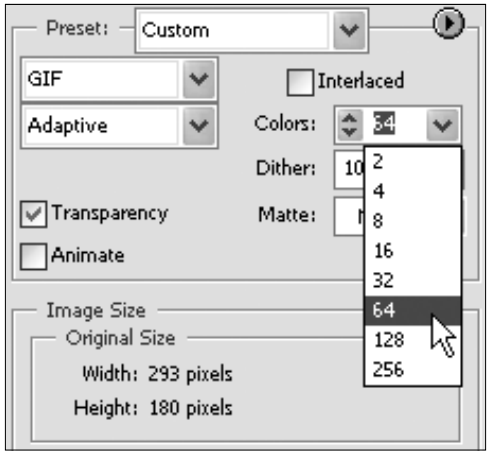
2. Izaberite File ➪ Save for Web. U okviru za dijalog Save for Web, izaberite GIF iz padajuće liste Optimized File Format.

Zašto samo 72 ppi?

Kad snimate slike za Web, trebalo bi da ih snimite u rezoluciji od 72 piksela po inču (ppi) u okviru za dijalog Image Size. (Videti odeljak „Promena veličine slike", ranije u ovom poglavlju.) Većina računara ne prikazuje više od 72 ppi, pa bilo koja veća vrednost ne znači ništa za prikazivanje na Webu jer bi u tom slučaju posetioci učitavali više piksela nego što se na njihovim monitorima može prikazati. Ali ako hoćete da štampate sliku, treba vam što više piksela. Upravo zato većina slika koje vidite na Webu izgleda vrlo loše kad se odštampa.

3. U slučaju da štampate sliku s providnom pozadinom, izaberite opciju Transparency pa zadajte tzv. mat boju (engl. *matte color*). Mat boja bi trebalo da se podudara s bojom pozadine Web strane na kojoj je postavljena slika. Koristeći podudarnu mat boju, sprečavate da ivice slike budu krzave. Da biste promenili tu boju, u gornjem levom uglu okvira za dijalog izaberite pipetu pa pritisnite polje Matte kako biste otvorili paletu boja na kojoj možete izabrati boju. Boju na slici možete da izaberete i ako pritisnete sliku pipetom.

4. Datoteku sa slikom smanjićete ako smanjite broj boja – upišite broj manji od 256 u polje Colors ili izaberite unapred definisanu vrednost iz padajuće liste Colors. U ovom primeru, broj boja je smanjen sa 256 (što je maksimalan broj boja u formatu GIF) na 64.

5. Pri dnu okvira za za dijalog Save for Web zapazićete da se ispod prikaza slike levo pojavljuje prvobitna veličina datoteke, dok se optimizovana veličina datoteke prikazuje ispod prikaza na desnoj strani. Uporedite te brojke da biste videli koliko je slika manja nakon što ste smanjili broj boja s 256 na 46. U ovom primeru, vidite da je smanjenjem broja boja datoteka sa slikom smanjena sa 155 KB na 4,63 KB.

6. Smanjujte dalje broj boja kako biste još više smanjili datoteku sa slikom – ali ne preterujte. U ovom primeru, slika je svedena samo na dve boje pa se beo tekst *Malibu, California* ne vidi zato što nije zadržano dovoljno boje na slici kako bi se prikazala plava pozadina, crveno ispisan tekst *Zuma Beach* i beo tekst. Obratite pažnju i na to da crvena slova u prikazu desno više nisu glatka. lako se čini da su na slici samo dve boje, mnoge varijacije plave i crvene iskorišćene su kako bi se napravila jasna granica između teksta i pozadine. Sa samo dve boje na slici, glatka ivica postaje krzava.

7. Podešavajte broj boja i ostale parametre sve dok na slici ne ostane minimalno boja (samim tim biće minimalna i datoteka sa slikom) a da to ne naruši kvalitet slike. U ovom primeru, broj boja na slici smanjen je na 32, a veličina datoteke na 4,355 KB.

8. Kad sve parametre slike podesite onako kako želite, pritisnite OK. U okviru za dijalog Save imenujte sliku i odredite gde ćete je snimiti na disku. Zatim pritisnite Save.

Kad koristite okvir za dijalog Save For Web, Elements automatski snima kopiju slike u novom formatu, ne menjajući originalnu sliku.

Optimizovanje fotografija u formatu JPEG

Šta vam je potrebno

- ✔ Adobe Photoshop Elements (ili sličan program)
- ✔ Digitalna fotografija s milionima boja

Vreme:
Manje od pola sata

Format JPEG je najbolji izbor za slike s mnogo boja, kao što su fotografije ili slike sa senkama ili prelivima. Sve slike možete snimiti u formatima GIF, PNG ili JPEG preko okvira za dijalog Save For Web, ali najbolje rezultate postižete ako izaberete najprikladniji format za svaku pojedinačnu sliku. To je zato što najbolji način da optimizujete slike (tj. postignete da se brže učitavaju na Webu) zavisi od toga koliko boja se pojavljuje na slici.

Čak i kad je fotografija već u formatu JPEG, uvek možete smanjiti njenu datoteku (i ubrzati učitavanje) u okviru za dijalog Save for Web kako biste optimizovali sliku, što je opisano u sledećim koracima:

1. Napravite novu sliku ili otvorite postojeću u bilo kom formatu u programu Photoshop Elements. Pošto prilikom rada u okviru za dijalog Save for Web pravite kopiju slike, ne treba da brinete o tome hoćete li izmeniti originalnu sliku.

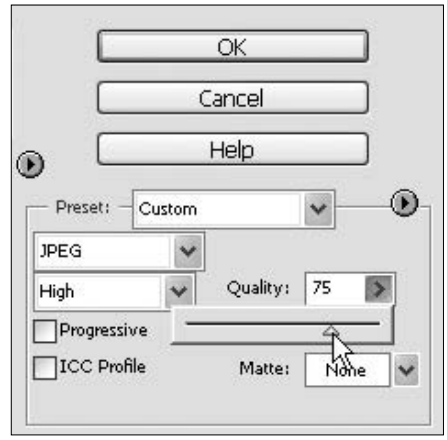

2. Izaberite File ➪ Save for Web, pa u padajućoj listi Optimized File Format okvira za dijalog Save for Web odaberite JPEG.

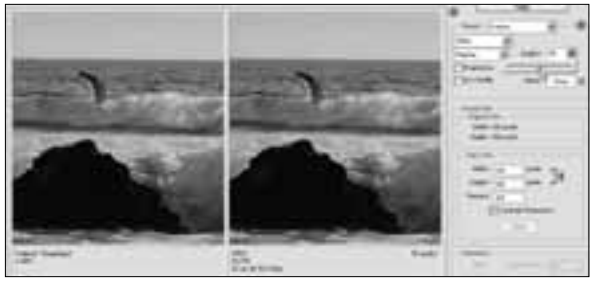
3. Ako je slika veća od oblasti za prikaz u okviru za dijalog Save for Web, kao u ovom primeru, odaberite alatku Hand (šaka) u gornjem levom uglu okvira za dijalog. Zatim pritisnite i povlačite da biste pozicionirali najvažnije elemente na slici, tako da prikaz bude bolji. Možete da promenite i veličinu prikaza slike. Prikaz slike pritisnite desnim tasterom miša pa izaberite opciju Fit on Screen ili bilo koji parametar uvećanja.

4. Da biste smanjili datoteku sa JPEG slikom, pomoću klizača promenite parametar Quality ili upišite broj (maksimalna vrednost je 100). Kompresija se meri u procentima: što je niži broj, veća je kompresija a manja datoteka.

5. Pri dnu okvira za za dijalog Save for Web, ispod prikaza slike levo pojavljuje se prvobitna veličina datoteke, dok se veličina optimizovane datoteke prikazuje ispod prikaza na desnoj strani. U ovom primeru je pri podešenoj vrednosti 75 za opciju Quality, veličina datoteke sa slikom smanjena sa 1,36 MB na 130,2 KB.

6. Podešavajte parametar Quality sve dok ne postignete maksimalnu kompresiju (što je veća kompresija, manji je broj u polju Quality), a da se pri tom bitno ne naruši kvalitet slike. U ovom primeru, parametar Quality smanjen je na 50 kako bi se datoteka svela na 69,75 KB, što je manje od polovine veličine datoteke kad je parametar Quality bio podešen na 75.

7. Dok podešavate opciju Quality, budno motrite na prikaz. Ako previše smanjite kvalitet, vidno ćete pokvariti sliku.

8. Kad sve parametre slike podesite onako kako želite, pritisnite OK. U okviru za dijalog Save imenujte sliku i odredite gde ćete je snimiti na disku. Zatim pritisnite Save kako biste snimili novu verziju JPEG slike sa zadatim parametrima i sačuvali neizmenjen original.

Povećavanje i smanjivanje prikaza slike

Dok radite na slikama u programu Photoshop Elements, često je korisno da smanjite ili povećate prikaz kako biste mogli videti veći deo slike na ekranu ili uvećane elemente koje hoćete da obradite. Za promenu veličine prikaza slike na ekranu, koristite alatku Zoom.

Prvo pritisnite i tako izaberite alatku za promenu veličine prikaza u kutiji sa alatkama. Zatim pritisnite bilo gde na slici kako biste uveličali prikaz. Prikaz smanjujete ako sliku pritisnete držeći taster Alt (u Windowsu), odnosno Option (na Macu). Evo saveta: kad promenite veličinu prikaza, možete utvrditi koliko bi trebalo da promenite stvarnu veličinu slike kako bi se ona pojavila na ekranu kao što ste zamislili. Da biste to uradili, primenite alatku Zoom i podesite veličinu slike na najprikladniju za Web stranu, pa vidite koliko to iznosi u procentima (vrednost je prikazana pri vrhu ekrana, pored imena datoteke). Tako ćete saznati koji broj treba da upišete u polje Size okvira za dijalog Image Size kad menjate veličinu slike u procentima.

Da biste ponovo prikazali sliku u pravoj veličini, dvaput pritisnite alatku Zoom.

Kombinovanje fotografija i teksta na novoj slici

Šta vam je potrebno

- ✔ Adobe Photoshop Elements (ili sličan program koji podržava slojeve)
- ✔ Digitalne fotografije

Vreme:
Oko pola sata (ako se ne zanesete)

Pravljenje nove slike od fotografija i teksta skoro je podjednako jednostavno kao obrada postojeće slike, recimo banera ili dugmadi koji su ubačeni u šablone opisane u ovoj knjizi.

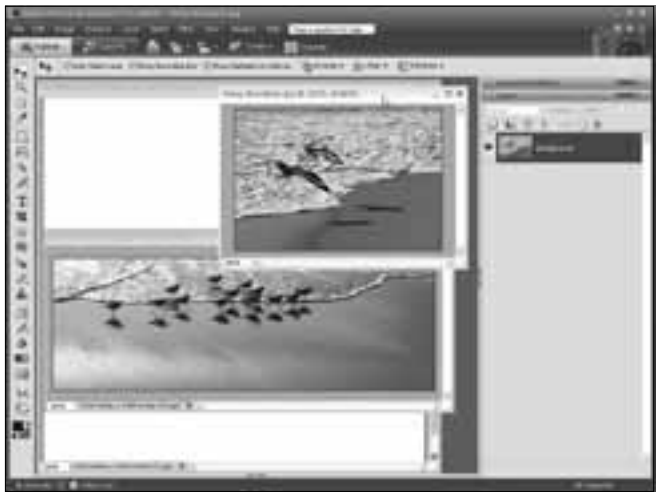
U načelu, smatram da je najbolje prvo napraviti novu sliku u programu Photoshop Elements i kopirati u nju fotografije ili drugu grafiku koju hoćete da koristite. Kad postavite te elemente, lako ćete dodati tekst i sve to spojiti u celinu. Samo pratite sledeće korake da biste sami napravili banere i dugmad:

1. U programu Photoshop Elements, izaberite File ➪ New da biste napravili novu sliku i zadali joj veličinu, rezoluciju, te boju pozadine. Ovde mi je zadatak da napravim sliku širine 500 piksela, visine 380 piksela, u rezoluciji od 72 ppi, s modelom boja RGB i belom pozadinom.

2. Ako paleta Layers nije otvorena bočno od radne površine, izaberite Window ➪ Layers da biste je otvorili. (Mora biti otvorena ako hoćete da pratite šta se dešava sa slojevima koji se automatski prave prilikom kopiranja slika ili dodavanja teksta slici.)

3. Otvorite jednu sliku ili više slika koje ćete dodati novoj datoteci – izaberite File ➪ Open pa odaberite sliku sa diska. Možete da otvorite slike u ma kom formatu koji podržava Photoshop Elements, a među njima su JPEG, GIF, TIF i PSD.

4. Kad radite s više slika u programu Photoshop Elements, možda ćete hteti da otvorite Photo Bin, pri dnu radnog prostora: ako već nije otvoren, izaberite Window ➪ Open the Photo Bin. Izaberite bilo koju otvorenu sliku tako što ćete pritisnuti njen umanjeni prikaz.

5. Da biste kopirali otvorenu sliku u novu datoteku, prvo odaberite alatku za pomeranje (Move) u gornjem levom uglu kutije sa alatkama.

6. Pritisnite da biste odabrali sliku koja tako postaje aktivna. Izaberite Select ➪ All.

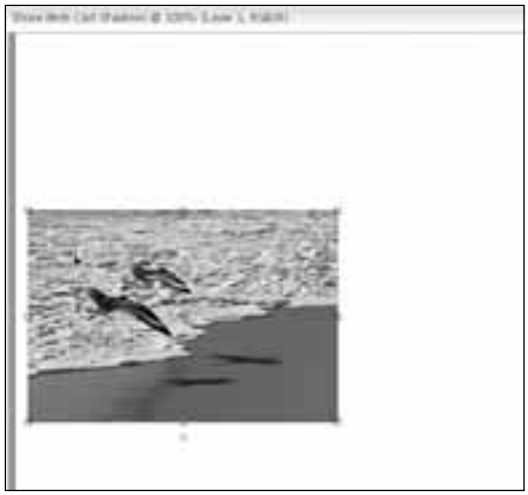
7. Kad izaberete sliku, odaberite File ➪ Copy ili pritisnite kombinaciju tastera Ctrl+C (Windows) odnosno ⌘+C (Mac).

8. Ovo je bitno: datoteku kojoj ćete dodati sliku treba da odaberete pre nego što umetnete sliku. Ako je otvoren Photo Bin pri dnu radnog prostora, odaberite je odatle. Isto tako, na radnom prostoru možete da odaberete bilo koju sliku koju tu vidite tako što ćete je pritisnuti mišem.

9. Izaberite File ➪ Paste, ili pritisnite kombinaciju tastera Ctrl+V (Windows) odnosno ⌘+V (Mac).

10. Da bi ste pozicionirali umetnutu sliku izaberite je pa je prevucite na odgovarajuće mesto na novoj slici. Za preciznije pozicioniranje koristite tastere sa strelicama – možete da podešavate izabrani sloj piksel po piksel, u svim smerovima. Slici možete promeniti veličinu alatkom za pomeranje – pritisnite ivice slike alatkom i povlačite kako biste podesili visinu i širinu.

11. Da biste dodali i pozicionirali još slika, ponavljajte korake od 6 do 10. U ovom primeru, paleta Layers prikazuje tri sloja – sloj s belom pozadinom i zaseban sloj za svaku fotografiju koja je umetnuta u sliku. Dok sam dodavala slike, Photoshop Elements je automatski dodavao slojeve.

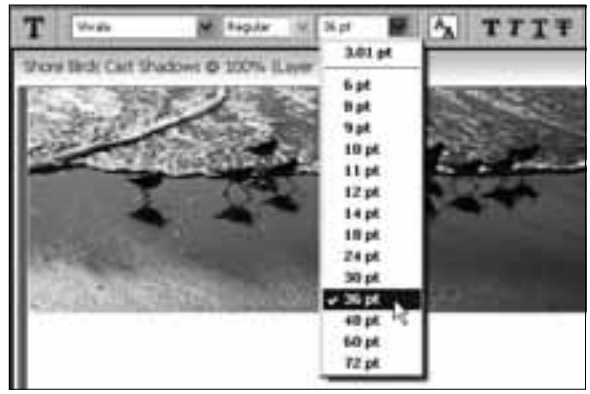

12. Da biste slici dodali tekst (bilo da slika već ima više slojeva, kao u ovom primeru), prvo morate izabrati alatku za tekst iz kutije sa alatkama.

13. Kad izaberete alatku za tekst, pri vrhu radnog prostora pojavljuje se nova grupa opcija. Tu možete da podešavate opcije za tekst kao što su boja (vidi se na ovoj slici), tako što pritisnete birač boje da biste otvorili paletu za izbor boja pa onda pritisnete boju na paleti. Koristite klizač desno od prozora palete da biste prikazali više boja.

14. Možete da koristite i opcije alatke za tekst, pri vrhu radnog prostora, kako biste promenili veličinu i vrstu fonta, te poravnanje teksta.

Uključivanje, isključivanje i promena redosleda slojeva

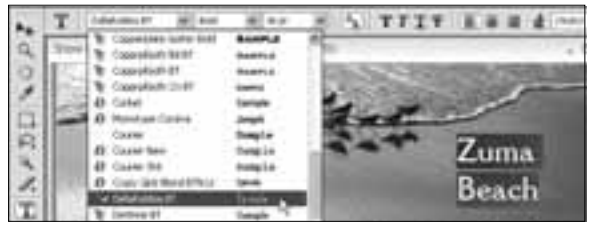
Kad radite na slici s mnogo slojeva, ponekad je korisno da ih uključujete i isključujete kako biste isprobavali različite kombinacije ili očistili radnu površinu dok se bavite detaljima. Pritiskanjem sličice oka levo od sloja, postićete da sloj na radnoj površini bude nevidljiv. Ne brinite – sloj lako možete povratiti ako ponovo pritisnete isto polje kako bi se opet pojavila sličica oka. U tome je lepota ove opcije: čas vidite slojeve, čas ih ne vidite.

Redosled slojeva na paleti Layers možete promeniti i tako odrediti koji se sloj slike pojavljuje na vrhu. Da biste promenili redosled slojeva, pritisnite sloj i odvucite ga gore ili dole na paleti Layers. Što je više pozicioniran sloj na paleti, to je viša njegova pozicija među slojevima u dokumentu.

15. Na sliku upisujete tekst kad pritisnete mišem da biste postavili kursor na odgovarajuće mesto i onda kucate. Slici možete dodati tekst proizvoljne dužine. Pritisnite Enter (Return) da biste dodali znak za prekid reda.

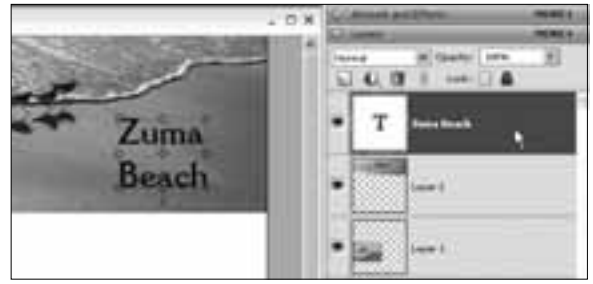
16. Za uređivanje teksta koji ste otkucali možete da koristite i opcije za tekst pri vrhu radnog prostora. Izaberite tekst koji hoćete da izmenite, pa odaberite opcije formatiranja kako biste promenili boju, font, veličinu teksta ili neke druge parametre. Da biste izmenili reči, pritisnite i izaberite sam tekst pa ga obrišite ili dopunite.

17. Kad dodajete tekst, Photoshop automatski ubacuje nov sloj koji se pojavljuje na paleti Layers. Da biste premestili ili izmenili sloj, morate prvo izabrati alatku za pomeranje iz kutije sa alatkama. Photoshop Elements automatski bira sloj kad ga pritisnete.

18. Ukoliko se sloj ne vidi u radnom prostoru, izaberite ga na paleti Layers tako što ćete ga pritisnuti mišem. Photoshop Elements prikazuje sadržaj svakog sloja da biste lakše uočili sloj koji hoćete da izaberete.

19. Da biste sloj još lakše prepoznali među drugim slojevima, promenite mu ime: desnim tasterom miša pritisnite sloj pa odaberite stavku Rename Layer da otvorite okvir za dijalog Layer Properties gde upisujete novo ime.

20. Možete nastaviti da unedogled dodajete slojeve teksta i slike, da ih obrađujete i prilagođavate ponavljajući navedene korake. Jedan od najboljih načina da se naviknete na rad u programu Photoshop Elements jeste da izvesno vreme posvetite isprobavanju raznih kombinacija teksta i slika na više slojeva.

Obrada slika sa više slojeva

Šta vam je potrebno

- ✔ Adobe Photoshop Elements (ili sličan program koji podržava slojeve)
- ✔ Digitalna slika sa više slojeva

Vreme:
Manje od pola sata

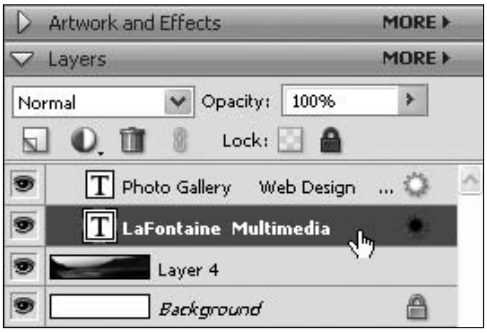
U programima kao što je Photoshop Elements, među odlikama koje najviše zbunjuju korisnike spada i način podele različitih delova slike na slojeve. U osnovi, slojevi omogućavaju programu da podeli sliku na više odeljaka koji se mogu nezavisno obrađivati. Zato možete da uređujete tekst a da to ne utiče na fotografiju ispod njega ili da premeštate zasebne fotografije sve dok ih ne postavite kako vam odgovara.

Bez slojeva, tekst bi bio zakačen za fotografiju ili baner, kao u primeru koji ovde obrađujemo, i ne biste mogli da ga menjate nakon što ga dodate slici. Slojevi su naročito korisni kad prilagođavate banere, dugmad i druge grafičke elemente ubačene u šablone koji su opisani u ovoj knjizi.

Kad dodajete tekst, fotografije ili druge elemente novoj ili postojećoj datoteci, Photoshop Elements automatski pravi nov sloj za svaku dodatu stavku. Ti slojevi se zatim mogu nezavisno uređivati. Pre nego što pređete na uređivanje teksta ili obradu slike sa slojem, morate da izaberete odgovarajući sloj. Tu na scenu stupa paleta Layers, što ćete videti u ovom zadatku.

1. U programu Photoshop Elements otvorite postojeću sliku koja ima više slojeva, kao što je ovaj baner.

2. Izaberite Window ➪ Layers da biste otvorili paletu Layers. Na paleti Layers pritisnite i tako izaberite sloj koji hoćete da uređujete. U ovom primeru izabrala sam sloj s rečima `LaFontaine Multimedia`.

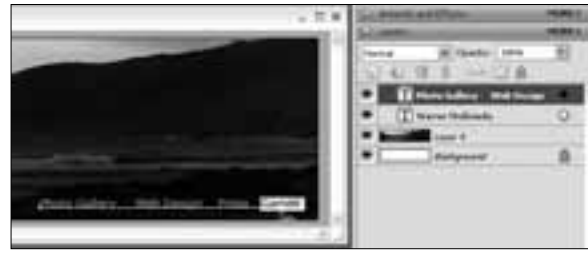
3. U kutiji sa alatkama izaberite alatku kako biste promenili sadržaj sloja. U ovom primeru izabrala sam alatku za tekst kako bih izmenila reči.

4. Primenite izabranu alatku da biste izmenili odabranu sliku. U ovom primeru dvaput sam pritisnula ime *LaFontaine* da bih ga izabrala pa sam umesto njega upisala ime *Warner*.

5. Da biste uredili tekst na drugom sloju, ponovo izaberite odgovarajući sloj na paleti Layers. Ovde sam izabrala sloj s tekstom u donjem desnom uglu banera. Pošto je alatka za tekst već aktivna, samo sam izabrala tekst koji hoću da izmenim i upisala novi tekst.

6. Nakon što unesete izmene, izaberite File ➪ Save As i upišite novo ime slike. Tako ćete sačuvati izmenu a nećete promeniti originalnu sliku.

Korišćenje specijalnih efekata

Šta vam je potrebno

- ✔ Adobe Photoshop Elements (ili ličan program koji podržava efekte)
- ✔ Digitalna fotografija

Vreme:
Manje od pola sata

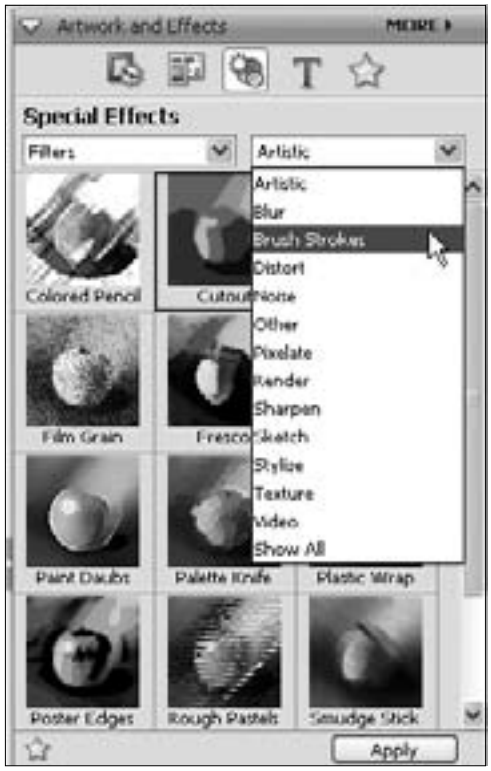
Photoshop Elements sadrži obimnu zbirku specijalnih efekata, među kojima su i filtri, stilovi slojeva i foto-efekti. Pomoću tih opcija dodajete senke slikama ili tekstu, pravite oborene ivice, pa čak postižete umetnički „šmek“, kao kad primenjujete slikarske efekte prikazane u ovom zadatku.

1. U programu Photoshop Elements izaberite File ➪ New da biste napravili novu sliku, odnosno File ➪ Open da biste otvorili postojeću. Zatim otvorite paletu Artwork and Effects bilo tako što ćete pritisnuti strelicu pored palete ili tako što ćete izabrati Window ➪ Artwork and Effects.

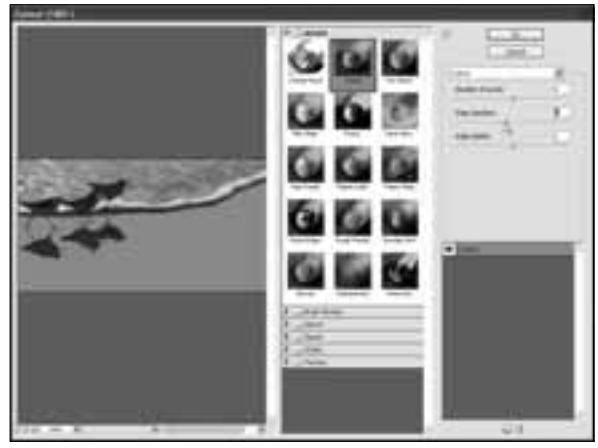

2. Paleta Layers neka bude otvorena kako biste bili sigurni da efekte primenjujete na pravi sloj. (Paletu otvarate kad izaberete Window ➪ Layers.) Pritiskanjem i povlačenjem gornje ivice palete možete je proširiti ili smanjiti da bi zauzela više ili manje mesta bočno od radnog prostora.

3. Paleta Artwork and Effects ima mnogo opcija. S jedne grupe opcija na drugu prelazite tako što pritiskate ikonice kategorija duž vrha palete i iz padajućih lista birate zbirku opcija u svakoj kategoriji, recimo opcije filtara kao na ovoj slici.

4. Da biste primenili filtar ili neki drugi efekat, pritisnite i izaberite sloj na koji hoćete da primenite efekat pa onda dvaput pritisnite ikonicu sloja na paleti Layers. U ovom primeru, izabrala sam sloj s fotografijom i dvaput sam pritisnula filtar Cutout kako bih otvorila njegov okvir za dijalog. Svaki filtar za umetničke efekte ima okvir za dijalog sličan ovome u kome podešavate efekte. Na levoj strani okvira za dijalog nalazi se prikaz slike u kome vidite kako primenjeni filtar utiče na sliku.

5. Pritisnite OK da biste primenili filtar na sliku pa zatvorite okvir za dijalog. Izaberite Edit ➪ Undo kako biste poništili dejstvo filtra. Da biste podesili parametre filtra, dvaput pritisnite ikonicu filtra na paleti Special Effects i ponovo ćete otvoriti okvir za dijalog.

6. Da biste primenili filtre na tekst, na primer senku, pritisnite slovo T pri vrhu palete. Prikazaće se opcije za efekte koji se primenjuju na tekst. U ovom primeru izabrala sam sloj s tekstom `Beach Walks`. Prvo izaberite sloj s tekstom, pa dvaput pritisnite odgovarajuću opciju za tekst. Opcija se automatski primenjuje na tekst.

7. Da biste uklonili filtar za tekst, izaberite Edit ➪ Undo. Drugi filtar primenićete tako što ćete dvaput pritisnuti alatku za tekst. U ovom primeru, uklonila sam senku i umesto nje sam primenila filtar Bevel. Složenije efekte dobićete ako primenite više filtara na isti element.

Da biste usavršili tehniku obrade fotografija, neophodno je mnogo prakse, a najbolje ćete je steći ako eksperimentišete. Učenje pomoću pokušaja i pogrešaka naročito je bitno kad radite s naprednim tehnikama, kao što su filtri i specijalni efekti. Primenjujući različite filtre na tekst i slike ne biste li videli kako izgledaju, odličan je način da otkrijete šta sve možete postići sa ovim zanimljivim funkcijama.